

วรรณ บุคตานนท์ : สภาวะฟันสึกกร่อนในฟันถาวรหน้าบนของนักกีฬาว่ายน้ำแข่ง ในระยะที่มีค่าความเป็นกรดต่างมาตรฐาน เปรียบเทียบกับเด็กทั่วไป (Dental erosion in the upper permanent incisors between competitive swimmers in standard pH swimming pools and nonswimmers.) อ. ที่ปรึกษา : รศ. ทพญ. อัมพช อินทรประสงค์, 97 หน้า. ISBN 974-334-796-8

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์ (analytic study) แบบสังเกต โดยเปรียบเทียบสภาวะฟันสึกกร่อนในฟันถาวรหน้าบนของนักกีฬาว่ายน้ำแข่ง 86 คน กับนักเรียนที่ไม่เป็นนักกีฬาว่ายน้ำแข่ง 101 คน ศึกษาในสระว่ายน้ำ 2 แห่งที่มีค่าความเป็นกรดต่างมาตรฐาน (pH 7.2-8.4) ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มอายุ คือ 8-10 ปี และ 11-15 ปี วัดฟันสึกกร่อนจากการตรวจทางคลินิก ภาพถ่าย และแบบจำลองฟันปูนร่วมกับการวัดค่าความขรุขระของผิวฟันด้วยเครื่องวัดค่าความขรุขระผิว ข้อมูลที่ได้จากการวัดฟันสึกกร่อนดังกล่าว นำมาวิเคราะห์โดยสถิติ Unpaired t-test

ผลการศึกษาพบว่าการตรวจทางคลินิก ภาพถ่าย และแบบจำลองฟันปูน ให้ผลไปในทางเดียวกัน โดยนักกีฬาว่ายน้ำแข่งมีค่าเฉลี่ยฟันสึกกร่อนมากกว่านักเรียนที่ไม่เป็นนักกีฬาว่ายน้ำแข่งอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ทั้งกลุ่มอายุ 8-10 ปี และ 11-15 ปี มีเพียงการวัดฟันสึกกร่อนโดยดูจากภาพถ่ายในฟันซี่ 21 ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การวัดค่าความขรุขระผิวพบว่านักกีฬาว่ายน้ำแข่งมีค่าความขรุขระผิวน้อยกว่านักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เฉพาะกลุ่มอายุ 11-15 ปี เท่านั้น และเพื่อดูแนวโน้มของฟันสึกกร่อนกับอายุ จึงแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่มอายุ ได้แก่ กลุ่มอายุ 8-9 ปี 10-11 ปี และ 12-15 ปี ทดสอบทางสถิติด้วย Anova พบว่ากลุ่มนักเรียน และกลุ่มนักกีฬาว่ายน้ำแข่งต่างมีฟันสึกกร่อนเพิ่มขึ้นตามอายุที่มากขึ้น แต่กลุ่มนักกีฬาว่ายน้ำแข่งมีฟันสึกกร่อนมากกว่ากลุ่มนักเรียน

ตามความเห็นของผู้วิจัยการดูฟันสึกกร่อนจากแบบจำลองฟันปูน แม้จะดี ไม่มีอคติ แต่วิธีเตรียมแบบจำลองฟันยุ่งยาก ค่าใช้จ่ายสูง ดังนั้นการดูลักษณะทางคลินิก นับเป็นวิธีที่สะดวก รวดเร็ว ประหยัด ที่ทันตแพทย์ทุกคนสามารถตรวจได้ ดังนั้นเมื่อทันตแพทย์พบผู้ป่วยที่มีฟันสึกกร่อน ควรตระหนักว่าการว่ายน้ำอาจเป็นสาเหตุหนึ่งได้ การซักประวัติและคราบหินน้ำลายที่เกิดในนักกีฬาว่ายน้ำ อาจช่วยเสริมในการวินิจฉัยได้ถูกต้องแม่นยำขึ้น

ภาควิชา ทันตกรรมช่องปากลายมือชื่อนิติคุณ สุพรรณทอง
สาขาวิชา ทันตกรรมช่องปากลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อ. อัมพช อินทรประสงค์
ปีการศึกษา ๒๕๔๒ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม